

> HOE VOORKOM JE DAT KINDEREN EEN NIVEAU MOETEN ZAKKEN ÉN EEN JAAR

Idee: zomerschool voor afstromers

tekst Marijke Nijboer

Welke vraag zou jij willen stellen aan een onderwijscollega? In deze aflevering van de doorgeefrubriek stelt Frans de Jonge, trajectbegeleider bij het instroompunt van Albeda College, zijn vraag aan Martin van Zanten, directeur van de Toorop Mavo: 'Wij zien veel ongediplomeerde leerlingen binnenkomen die op een vmbo-school met een breder aanbod vast een diploma hadden kunnen behalen. Kunnen vmbo-scholen daar niet samen een mouw aan passen?'

De Toorop Mavo in Rotterdam-Hillegersberg krijgt leerlingen binnen van maar liefst 72 basisscholen. Veel kinderen komen af op de specialisatiemogelijkheden. Veel profielen sluiten goed aan op vervolgopleidingen. 'Maar wij staan ook bekend als een kleine, persoonlijke school met goede begeleiding,' zegt directeur Martin van Zanten. 'We krijgen daardoor ook veel kinderen met leerproblemen, zoals dyslexie en dyscalculie, en soms leerlingen die vanwege specifiek gedrag gericht naar ons worden doorverwezen. We zijn goed geworden in de begeleiding van deze leerlingen, maar waken voor het evenwicht. Ons succes moet niet tegelijk onze valkuil worden.'

Afstroom

Wanneer een onderbouwleerling op deze school het mavoniveau niet aan blijkt te kunnen, wordt meestal gekozen voor afstroom: doorstroom naar een lager niveau. Omdat de Toorop alleen mavo in huis heeft, wordt dan een andere school gezocht binnen of buiten het eigen bestuur. Dat verloopt doorgaans soepel. Als er afgestroomd moet worden, kan dat het beste gebeuren in de onderbouw. Vanaf de derde klas krijgen basis-, kader- en gl-leerlingen namelijk beroepsgerichte vakken. Blijft een derdejaars tl-leerling zitten, en concludeert de school dat het mavo-niveau te hoog gegrepen is, dan moet hij niet alleen een niveau terug, maar vanwege de praktijkvakken ook opnieuw naar de derde klas. 'Dat is een lastige boodschap aan ouders,' vertelt Martin.

Doorzettingsvermogen nodig

Een derde- of vierdejaars tl-leerling kan ook overstappen naar de vavo (volwassenenonderwijs) 'Maar daar is de kans op een diploma niet zo groot,' heeft Martin gemerkt. 'De vavo verwacht veel zelfstandigheid en zelfwerkzaamheid.'

↑
Frans de Jonge: 'Waarom beginnen we niet een zomerschool?'

IN DEZE AFLEVERING VAN ESTAFETTE WISSELEN EEN MAVO-DIRECTEUR EN EEN MBO-TRAJECTBEGELEIDER HUN ERVARINGEN UIT.

uit de mavo

Frans de Jonge: 'Gezakte tl-leerlingen kunnen ook het traject *Alvast mbo*' gaan doen. Dan halen ze avonds de tl-vakken op waarvoor ze zijn gezakt, en beginnen ze overdag alvast met mbo-vakken.' Martin: 'Dat is zo, maar ook voor dat programma is veel doorzettingsvermogen nodig.'

Geen passende oplossingen

Uitvallers uit de mavo die geen zin hebben om een jaar teruggezet te worden, en leerlingen die voor hun tl-eindexamen zijn gezakt, besluiten dan ook vaak om naar het mbo te gaan. Frans: 'Maar daar komen ze als ongediplomeerde terecht op het Startcollege. Dat is niveau 1, zwaar onder hun niveau.' Martin: 'Er zijn geen passende oplossingen voor deze groepen. Doorstroom en opstroom worden steeds lastiger gemaakt. De inspectie-eisen en inrichting van het onderwijs zijn niet leerlinggericht.' Terwijl zij het afstroomprobleem bespreken van de mavo 3-leerlingen die zowel een niveau moeten zakken als moeten doubleren, komen Frans en Martin op een idee: waarom beginnen we in Rotterdam niet met een zomerschool voor deze leerlingen? Martin: 'Je geeft de afstromers een of twee weken lang beroepsgerichte vakken, zodat ze geen jaar over hoeven te doen.'

Onderdompelen in praktijkvakken

De twee zien het helemaal voor zich: een programma van pakweg twee weken, direct na afloop van het schooljaar, of eind augustus, vlak voor de start van het nieuwe jaar. Uit heel Rotterdam kunnen leerlingen zich hier laten onderdompelen in praktijkvakken techniek, handel & administratie, of zorg & welzijn. Martin ziet nog een doelgroep: 'Om de doorstroom van mavo naar havo te verbeteren, zou je geslaagden van tl tijdens hun lange vakantie ook een toeleidend programma kunnen bieden. Hier ligt ook een kans voor de ontvangende havo-scholen.'

'Geef de afstromers een of twee weken lang beroepsgerichte vakken, zodat ze geen jaar over hoeven te doen'

↑
Martin van Zanten: 'De inspectie-eisen en inrichting van het onderwijs zijn niet leerlinggericht.' foto's Jan van der Meijde

DE BRANDENDE VRAAG

Martins vraag aan een collega luidt:

'Te veel kinderen die bij ons binnenkomen, blijken toch het niveau niet aan te kunnen. Hoe komt dat en hoe dringen we dat probleem gezamenlijk terug? Adviseren basisscholen te hoog om een kind een kans te geven? Speelt misschien mee dat onze curricula niet goed op elkaar aansluiten, is de overgang naar zoveel extra vakken te groot, of slagen wij er onvoldoende in om te differentiëren?'